

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08, 5/22 и 39/25), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ УЈЕДИЊЕНЕ СРПСКЕ

Број: 03-07-6-458/23
Сарајево, 19.01.2026. године

С А Д Р Ж А Ј

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	14

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Уједињене Српске за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да је Уједињена Српска прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 6. став (5), члана 8. став (1), став (4) и став (6), члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (3) и став (4) Закона о финансирању политичких странака и члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Уједињене Српске за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Уједињена Српска се финансирала из сљедећих извора¹:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	33.910,00	3,46
2.	Прилози физичких лица (3-а)	558.100,00	57,01
3.	Прилози правних лица (3-б)	500,00	0,05
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	11.346,60	1,16
7.	Приходи из буџета (3-ф)	373.049,69	38,11
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	976.906,29	99,79
II	Остали приходи и друго	2.040,18	0,21
	Извори финансирања (I+II)	978.946,47	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину Уједињена Српска је исказала расходе у укупном износу од 1.039.705,16 КМ².

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE

Назив политичке странке је Уједињена Српска. Скраћени назив: УС.

Уједињена Српска је уписана у регистар код Основног суда у Бањалуци, број уписа: Рп-3/15 од 16.12.2015. године. Рјешењем Основног суда у Бањалуци број: Рп-3/15 од 19.06.2020. године уписана је промјена лица овлаштеног за заступање и представљање у јединственом регистру политичких организација.

Сједиште политичке странке је у Бањалуци, улица Јована Дучића 25.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, лица овлаштена за заступање Уједињене Српске су: Ненад Стевандић, предсједник странке, Марио Милановић, замјеник предсједника и Маринко Драгишић, замјеник предсједника.

¹ Подаци из коригованог обрасца 3 (извори финансирања) годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, који је Централној изборној комисији Босне и Херцеговине достављен 27.11.2025. године.

² Подаци из коригованог обрасца 4 (расходи политичке странке) годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, који је Централној изборној комисији Босне и Херцеговине достављен 27.11.2025. године.

Овлаштено лице за подношење финансијских извјештаја за 2022. годину је Свјетлана Марић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Уједињена Српска има сљедећу организациону структуру:

- Главни одбор странке,
- 3 градска одбора и
- 22 општинска одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Уједињене Српске за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Уједињене Српске обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију обавила је ревизију и преглед финансијских извјештаја Уједињене Српске у периоду од 2016. до 2021. године, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршене ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2021. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о ревизији са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са програмом утрошка средстава, да води тачне и правилне евиденције о примљеним прилозима без обзира на који начин их остварује, да се не финансира из извора који су забрањени, да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да успостави тачне евиденције о приходима, расходима и обавезама странке, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, да успостави евиденције о приходима и расходима по организационим одборима, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање, да попис имовине и обавеза врши у складу са рачуноводственим прописима и да изврши усаглашавање својих обавеза са добављачима и проведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да Уједињена Српска није испоштовала препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Уједињена Српска је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака³.

Уједињена Српска је у коригованом годишњем финансијском извјештају, који је поднијела Централној изборној комисији БиХ, исказала укупне расходе у износу од 1.039.705,16 КМ.

Увидом у План расхода за 2022. годину, који је странка доставила, утврђено је да је Уједињена Српска планирала расходе у укупном износу од 667.450,00 КМ.

Анализом достављеног Плана расхода за 2022. годину, утврђено је да странка није планирала све трошкове које је исказала у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, а да је поједине трошкове остварила у већем износу од планираних.

- Уједињена Српска је у коригованом годишњем финансијском извјештају исказала трошкове горива и мазива у износу од 379,36 КМ, трошкове осталих закупнина у износу од 1.420,00 КМ, трошкове уговора о дјелу у износу од 17.996,03 КМ, трошкове дневница и путних трошкова у износу од 3.301,72 КМ, остале нематеријалне трошкове у износу од 736,00 КМ и трошкове претплата на часописе и стручне публикације у износу од 117,00 КМ, односно укупно 23.950,11 КМ, а које није планирала Планом расхода за 2022. годину.
- Странка је трошкове канцеларијског материјала, трошкове електричне енергије, трошкове закупнине пословних простора од физичких лица, трошкове закупнине пословних простора од правних лица, трошкове непоизводних услуга, трошкове репрезентације, трошкове платног промета, трошкове такси и новчаних казни, хуманитарне расходе, трошкове угоститељских услуга, те трошкове пропаганде исказала у већем износу од планираних за 381.524,86 КМ.

Планом расхода за 2022. годину, странка је планирала трошкове канцеларијског материјала у износу од 2.300,00 КМ, трошкове електричне енергије у износу 2.500,00 КМ, трошкове закупнине пословних простора од физичких лица у износу од 40.000,00 КМ, трошкове закупнине пословних простора од правних лица у износу од 10.000,00 КМ, трошкове непроизводних услуга у износу од 30.000,00 КМ, трошкове репрезентације у износу од 1.000,00 КМ, трошкове платног промета у износу од 2.000,00 КМ, трошкове такси и новчаних казни у износу од 2.500,00 КМ, хуманитарне расходе у износу од 8.000,00 КМ, трошкове угоститељских услуга у износу од 5.000,00 КМ, трошкове птт услуга у износу од 20.000,00 КМ, те трошкове пропаганде у укупном износу од 430.000,00 КМ.

Уједињена Српска је у коригованом годишњем финансијском извјештају исказала трошкове канцеларијског материјала у износу од 11.500,23 КМ, трошкове електричне енергије у износу од 8.217,87 КМ, трошкове закупнине пословних простора од физичких лица у износу од 100.130,66 КМ, трошкове закупнине пословних простора од правних лица у износу од 48.489,92 КМ, трошкове непроизводних услуга у износу од 53.340,08 КМ, трошкове репрезентације у износу од 9.357,35 КМ, трошкове платног промета у износу од 3.531,70 КМ, трошкове такси и новчаних казни у износу од 14.065,00 КМ, хуманитарне расходе у износу од 15.449,42 КМ, трошкове угоститељских услуга у износу од 7.791,31 КМ, трошкове птт услуга у износу од 28.199,10 КМ, те трошкове пропаганде у укупном износу од 634.752,22 КМ.

³ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

Уједињена Српска је финансијска средства у износу од 405.474,97 КМ утrophила мимо утврђеног Плана расхода за 2022. годину, чиме је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странка.

b) Политичка странка је прекршила одредбе члана 5. став (4) и члана 8. став (1), став (4) и став (6) Закона о финансирању политичких странака.

Уједињена Српска у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није исказала неновчане донације остварене по основу бесплатног кориштења простора Културног центра у Градишци, бесплатних објава на друштвеној мрежи „Facebook“, бесплатног кориштења сала, дворане, свадбеног салона и опреме за одржавање предизборних скупова и трибина током кампање, бесплатног кориштења рекламних површина („billboard“ и „megaboard“), нити је пријавила неновчану донацију правног лица „Алтернативна телевизија“ д.о.о. Бањалука по основу отписаних обавеза, те није издала потврде свим донаторима од којих је примила прилоге, што је супротно одредби члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Такође, утврђено је да је странка дио неновчаних донација остварила супротно одредби члана 8. Закона о финансирању политичких странака, тј. примила је забрањене прилоге.

- (1) Уједињена Српска у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није исказала неновчану донацију остварену кориштењем простора Културног центра у Градишци без накнаде.

На основу прикупљених података из екстерних извора, утврђено је да је за потребе Конвенције Уједињене Српске дана 26.06.2022. године, политичка странка користила простор Културног центра у Градишци.

С обзиром да није познат идентитет лица које је платило трошкове закупа, Уједињена Српска је остварила донацију анонимног донатора, која је у складу са одредбама члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака забрањена политичким странкама.

Износ донације није могуће утврдити из разлога што иста није евидентирана у пословним књигама, нити је пријављена у годишњем финансијском извјештају.

- (2) Уједињена Српска у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није исказала неновчане донације по основу бесплатних објава на друштвеној мрежи „Facebook“, што је супротно одредби члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- Увидом у Одлуку Централне изборне комисије БиХ, број: 05-1-07-5-3953/22 од 14.09.2022. године, утврђено је да је Подручни одбор Уједињене Српске, ПО Нова Топола из Градишке, на свом „Facebook“ профилу, дана 30.08.2022. године, водио плаћену изборну кампању прије службеног почетка изборне кампање, односно вршио политичко јавно оглашавање. Странка у годишњем финансијском извјештају није евидентирала неновчану донацију.

- Контролом доступних података о оглашавању на друштвеној мрежи „Facebook“ утврђено је да је физичко лице Синиша Видовић, платио оглашавање на овој друштвеној мрежи у износу од 9.516,41 КМ, за које странка нема документацију.

Такође, увидом у податке са „Meta Ad Library“, утврђено је да је на „Facebook“ страници „Уједињена Српска-Ujedinjena Srpska“ плаћен један оглас процијењене вриједности 100,10 КМ, за који није утврђен оглашивач.

С обзиром да нема доказе о донатору, а да није платила објаве, политичка странка је остварила анонимну донацију у вриједности од 100,10 КМ, што је супротно одредби члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- (3) Прегледом годишњег финансијског извјештаја је утврђено да Уједињена Српска није успоставила евиденције и није пријавила у финансијском извјештају неновчане донације које је остварила по основу бесплатног кориштења сала, дворане, свадбеног салона и опреме за одржавање предизборних скупова и трибина током кампање.

- На основу мониторинга изборне кампање коју је провео „Transparency International BiH“ и документације о предизборним скуповима који су достављени Централној изборној комисији БиХ, утврђено је да је Уједињена Српска користила дворану, свадбени салон и опрему за одржавање предизборних скупова и трибина током кампање за Опште изборе 2022. године у Добоју (Стадион спортских игара и свадбени салон са пратећом опремом).

С обзиром да политичка странка није евидентирала трошкове изнајмљивања простора и опреме за одржавање предизборних скупова, те да исте није платила, остварила је неновчане донације непознатих донатора, чиме је прекршила и одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- Увидом у достављену документацију, утврђено је да је политичка странка користила салу Јавне установе за културу Културни центар Источно Ново Сарајево, без обавезе плаћања закупнине, коју није евидентирала нити исказала у годишњем финансијском извјештају, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Странка је у очитовању на Прелиминарни финансијски извјештај доставила изјаву физичког лица Милан Маунага, у којој донатор изјављује да политичкој странци донира на кориштење просторије Културног центра на дан 03.09.2022. године, те да је наведена услуга добровољна неновчана донација, да није противна закону, да није дата преко посредника и да њена тржишна вриједност не прелази законом прописана ограничења.

Истовремено, политичка странка је доставила потврду Јавне установе за културу Културни центар Источно Ново Сарајево број: 109/2022 од 04.09.2022. године, која не садржи потпис овлашћеног лица, у којој је наведено да је сала Јавне установе за културу Културни центар Источно Ново Сарајево дана 03.09.2022. године издата физичком лицу Милану Маунаги као неновчана донација.

Имајући у виду наведено, сматра се да је странка примила прилог посредством трећег лица, чиме су прекршене и одредбе члана 8. став (6) Закона о финансирању политичких странака.

- Увидом у достављену документацију коју је странка доставила у очитовању на Прелиминарни финансијски извјештај, утврђено је да је странка користила просторе Града Градишка (Културни центар и Дом културе у Врбашкој) и Јавне установе „Центар за културу“ Општине Станари, за потребе предизборних скупова и трибина током кампање за Опште изборе 2022. године, за које није била у обавези да плати накнаду.

С обзиром да политичка странка није евидентирала трошкове изнајмљивања простора, те да исте није платила, остварила је неновчане донације градских и општинских органа забрањене одредбама члана 8. став (1) тачка а) Закона о финансирању политичких странака.

- (4) Увидом у податке о истицању билборда на Општим изборима 2022. године, које је доставио „Transparency International BiH“, утврђено је да је Уједињена Српска током изборне кампање 2022. године имала рекламне површине у Требињу (1 “billboard” и 2 “megaboard”), Бијељини (1 “billboard”), Братунцу (2 “billboard”), Градишци (2 “billboard”) и Српцу⁴ (2 “billboard”) за које политичка странка нема документацију.

Чињеница да је „Transparency International BiH“ евидентирао рекламне површине на којима се оглашавала странка, а да странка нема документацију о закупу рекламних

⁴ Политичка странка је у очитовању на Прелиминарни финансијски извјештај доставила изјаву физичког лица Милана Петковића о неновчаној донацији, која не садржи износ неновчане донације, те с обзиром да странка исту није исказала у обрасцу 3-е, изјава није узета у разматрање у поступку ревизије.

површина на 10 локација⁵, указује да је странка у току предизборне кампање бесплатно користила рекламне површине, односно да је остварила неновчане донације процијењене вриједности од 12.800,00 KM⁶.

С обзиром да странка у пословним књигама није евидентирала и у финансијском извјештају није пријавила неновчане донације, те да није познат идентитет донатора, прекршене су одредбе члана 5. став (4) и члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- (5) Политичка странка је остварила неновчану донацију у износу од 2.339,95 KM по основу отписаних обавеза према добављачу „Алтернативна телевизија“ д.о.о. Бањалука. Политичка странка је у коригованом финансијском извјештају отписане обавезе исказала у оквиру осталих прихода у износу од 2.039,95 KM, док неновчану донацију у износу од 300,00 KM није исказала у годишњем финансијском извјештају.

Наиме, увидом у пословне књиге утврђено је да је политичка странка на основу Књижног одобрења бр. КО-00035 од 17.05.2021. године искњижила обавезе према добављачу „Алтернативна телевизија“ д.о.о. Бањалука у износу 2.339,95 KM, на начин да је сторнирала обавезе према добављачу, а на конту 5359-остали трошкови рекламе и пропаганде евидентирала сторно рачуна у износу од 2.339,95 KM, чиме је избјегла да евидентира приходе по основу отписаних обавеза.

Увидом у обавјештење о додјели уговора број: 1121-0-2-4-7-57/22 и обавјештење о набавци број: 140-7-2-83-3-83/22 доступним на порталу јавних набавки Босне и Херцеговине, утврђено је да је правно лице „Алтернативна телевизија“ д.о.о. Бањалука током 2022. године имало закључен Уговор о јавној набавци са Градом Лакташи у износу од 11.100,00 KM и Уговор са Градом Дервента у износу 12.820,00 KM.

С обзиром да је правно лице „Алтернативна телевизија“ д.о.о. Бањалука у току 2022. године имало закључене уговоре о јавним набавкама с органима извршне власти, у износу већем од 10.000,00 KM, прекршене су одредбе члана 8. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (6) Уједињена Српска је током 2022. године примила прилог посредством трећих лица, у износу од 2.000,00 KM, чиме је прекршила одредбе члана 8. став (6) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у потврду о примљеном прилогу број: 14 од 18.07.2022. године коју је доставила политичка странка, утврђено је да је физичко лице Бранкица Мићић донирала странци средства у износу од 2.000,00 KM. Контролом извода са трансакционог рачуна странке утврђено је да је дана 18.07.2022. године наведена средства на рачун странке уплатило физичко лице Бранислав Мићић.

- (7) Политичка странка није издала потврде свим донаторима од којих је примила прилоге, чиме је прекршила одредбе члан 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака и члана 6. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

У коригованом годишњем финансијском извјештају за 2022. годину странка је у обрасцу 3-а исказала прилоге физичких лица у укупном износу од 558.100,00 KM, те у обрасцу 3-б прилог правног лица у износу од 500,00 KM.

На захтјев Централне изборне комисије Босне и Херцеговине да достави потврде о примљеним прилозима физичких и правних лица, Уједињена Српска није доставила дио потврда, што указује на чињеницу да странка није издала потврде свим донаторима од

⁵ Оглашавање на следећим рекламним површинама: 8 „billboard“ и 2 „megaboard“.

⁶ Приликом обрачуна износа неновчаних донација узета је цијена закупа рекламних површина према цјеновнику добављача „Метромедиа“ д.о.о. Бањалука („billboard“ у износу од 700,00 KM и „bigboard/megaboard“ у износу од 3.600,00 KM)

којих је примила прилоге, што из странке и потврђују у очитовању на налазе ревизије из Прелиминарног извјештаја о прегледу.

Поред наведеног, а увидом у потврде о примљеним прилозима које је странка издала физичким лицима утврђено је да потврде не садрже датум издавања потврде, што је супротно одредбама члана 6. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака⁷.

с) Уједињена Српска је прекршила одредбе члана 6. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

Политичка странка је примила новчану донацију физичког лица Синише Видовића, у износу од 10.000,00 КМ и остварила је неновчане донације по основу оглашавања истог лица на друштвеним мрежама, које према подацима са друштвене мреже „Facebook“ износе 9.516,00 КМ, као што је наведено у налазу под б) тачка (2).

Чланом 6. став (3) Закона о финансирању политичких странака прописано је да укупан износ добровољних прилога физичког лица једној политичкој странци не смије прелазити износ од 10.000,00 КМ у календарској години, док је ставом (5) истог члана прописано да укупан износ који члан политичке странке уплати на име странке не може прелазити износ од 15.000,00 КМ, што укључује и чланарине.

С обзиром да је примила донације физичког лица у већем износу за 4.516,00 КМ у односу на законом дозвољени лимит на висину прилога, политичка странка је прекршила одредбе члана 6. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

д) Уједињена Српска прекршила је одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (3) и став (4) Закона о финансирању политичких странака и члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја и друге финансијске документације утврђено је да Уједињена Српска није у пословним књигама успоставила правилне и правремене евиденције о приходима, расходима и обавезама, те обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину није попунила у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник), чиме су прекршене одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Политичка странка није успоставила потпуне евиденције о трошковима изборне кампање чиме је прекршила одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

(1) Уједињена Српска у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају није успоставила правилне и потпуне евиденције о приходима, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 18. Правилника.

- Политичка странка у пословним књигама није евидентирала нити је пријавила у финансијском извјештају неновчане донације које је остварила по основу бесплатног кориштења простора Културног центра у Градишци, бесплатних објава на друштвеној мрежи „Facebook“, бесплатног кориштења сала, дворана и опреме за одржавање предизборних скупова и трибина током кампање, те бесплатног кориштења рекламних

⁷ У складу са одредбама из члана 6. Правилника, политичка странка је дужна сваком физичком и правном лицу од којег је примила чланарину или прилог издати потврду у којој су садржани следећи подаци: назив политичке странке, серијски број потврде, укупан износ чланарине /прилога, име и презиме /назив донатора, број личног документа /идентификациони број донатора, адреса и мјесто пребивалишта /сједишта донатора, датум уплате, датум издавања потврде и потпис овлашћеног лица.

површина (“billboard” и „megaboard“) током изборне кампање 2022. године⁸, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 18. Правилника.

- Политичка странка је у обрасцу 3-е (неновчане донације и рачуни које политичка странка није имала обавезу платити) коригованог финансијског извјештаја, исказала неновчане донације у износу од 11.346,60 КМ које је остварила по основу бесплатних објава на друштвеној мрежи „Facebook“, бесплатног кориштења сала, дворана, шатора и опреме за одржавање предизборних скупова и трибина током кампање, бесплатног кориштења рекламних површина (“billboard”, “wallscape”, „megaboard“ i “led display”), а које није евидентирала у пословним књигама.
- Политичка странка је у коригованом годишњем финансијском извјештају у оквиру осталих прихода исказала нененовчану донацију по основу отписаних обавеза у износу од 2.039,95 КМ, док износ од 300,00 КМ уопште није исказала, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 18. Правилника.

Увидом у Књижно одобрење бр. КО-00035 од 17.05.2021. године утврђено је да је политичка странка ослобођена обавезе да плати рачун добављача „Алтернативна телевизија“ д.о.о. бр. ФАПП-20-00019 од 16.11.2020. године у износу 2.339,95 КМ, чиме је остварила приходе по основу отписаних обавеза.

Политичка странка је умјесто да у својим пословним књигама евидентира приходе по основу отписаних обавеза у износу од 2.339,95 КМ, на дуговној страни конта 5359-*остали трошкови рекламе и пропаганде* евидентирала сторно рачуна у износу од 2.339,95 КМ. Поступајући на овај начин, политичка странка је остале трошкове рекламе и пропаганде исказала у мањем износу за 2.339,95 КМ у односу на остварене, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 23. Правилника.

Странка је отпис обавезе према добављачу по основу рачуна из ранијих периода требала евидентирати у корист прихода, те у годишњем финансијском извјештају исказати као нененовчану донацију.

Горе наведено указује да странка нема правилно и правовремено успостављене евиденције о својим приходима и расходима, што за резултат има погрешно исказане приходе и расходе у годишњем финансијском извјештају.

- (2) Уједињена Српска није успоставила потпуне и правилне евиденције о расходима и није правилно исказала расходе у обрасцима годишњег финансијског извјештаја, чиме је прекршила одредбе члана 7. став (2), 21, 22. и 23. Правилника.

- Странка није у годишњем финансијском извјештају исказала податке о трошковима у обрасцима 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) за сваки организациони дио посебно, а што је била обавезна у складу са одредбама члана 7. став (2) Правилника.
- Политичка странка је у коригованом финансијском извјештају исказала расходе у износу од 1.039.705,16 КМ, док су у Билансу успјеха расходи исказани у износу од 1.071.134,00 КМ.
- Уједињена Српска није у годишњем финансијском извјештају исказала тачне податке о трошковима изборне кампање, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 23. Правилника.
 1. Политичка странка је у очитовању на Прелиминарни извјештај о прегледу, навела да је трошкове у укупном износу од 155.252,04 КМ, односно трошкове непроизводних услуга у износу од 127.409,04 КМ, трошкове закупнине пословних простора у износу од 6.031,50 КМ, те трошкове закупнине у износу од 21.811,50 КМ, а који се односе на трошкове кампање, умањила на обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) те исте исказала у обрасцу 4.2 (трошкови пропаганде).

⁸ Детаљније објашњено у налазу под б)

Увидом у кориговане обрасце 4.1 и 4.2 годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да су трошкови у обрасцу 4.1 умањени за износ 155.252,04 КМ, док су трошкови пропаганде на обрасцу 4.2 увећани у износу 123.824,59 КМ.

Трошкове пропаганде у износу 31.427,45 КМ, странка није исказала у коригованом годишњем финансијском извјештају за 2022. годину.

2. Као што је наведено у налазу (5), услед погрешно евидентираних пословних промјена, политичка странка је у пословним књигама остале трошкове рекламе и пропаганде исказала у мањем износу за 2.339,95 КМ од остварених.
3. Политичка странка у годишњем финансијском извјештају није исказала трошкове изборне кампање по основу објава на друштвеној мрежи „Facebook“ у вриједности од 9.616,51 КМ, као што је наведено у налазу под б).
4. Прегледом података које је доставио „Transparency International BiH“ и рачуна које је у току прегледа годишњег финансијског извјештаја доставила политичка странка, утврђено је да политичка странка није евидентирала нити исказала трошкове закупа сала, дворана, свадбеног салона и опреме за одржавање предизборних скупова и трибина током кампање за Опште изборе 2022. године у Добоју (Стадион спортских игара и свадбени салон са пратећом опремом), Источном Новом Сарајеву (Културни центар), Градишци (Културни центар и Дом културе у Врбашкој) и Станарима (Центар за културу).
5. Политичка странка у својим пословним књигама и финансијским извјештајима није исказала трошкове закупа рекламних површина („billboard“ и „megaboard“) на 10 локација, чиме је трошкове кампање исказала у мањем износу за 12.800,00 КМ у односу на остварене.

Као што је наведено у налазу под б), „Transparency International BiH“ је Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставио податке о оглашавању на Општим изборима 2022. године, док је политичка странка током обављања прегледа финансијских извјештаја доставила рачуне и другу документацију о трошковима изборне кампање, а између осталог рачуне и спецификације о закупу рекламних површина за вањско оглашавање. Прегледом расположивих спецификација утврђено је да се политичка странка оглашавала на више локација, а да политичка странка нема документацију о плаћању закупа за укупно 10 рекламних површина (8 „billboard“ и 2 „megaboard“), процијењене вриједности од 12.800,00 КМ.

- (3) Уједињена Српска у пословним књигама није успоставила тачне евиденције о својим обавезама, чиме је прекршила рачуноводствене прописе и одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Уједињена Српска је у коригованом годишњем финансијском извјештају исказала укупне обавезе у износу од 34.266.46 КМ, док су у Билансу стања обавезе на дан 31.12.2022. године исказане у износу од 77.587,00 КМ.

У пословним књигама странка је исказала обавезе према добављачима како слиједи: „Козарски вјесник“ а.д. Приједор у износу од 1.000,00 КМ, „Астра Медиа“ д.о.о. Бијељина у износу од 5.850,00 КМ, „Нова опрема“ д.о.о. Бањалука у износу од 14.000,00 КМ, те „Бамбуси“ д.о.о. Бањалука у износу од 22.464,00 КМ. Увидом у Изводе отворених ставки на дан 31.12.2022. године, које је странка доставила, утврђено је да странка нема обавезе према овим правним лицима.

Политичка странка је кориговала образац 5 (обавезе) годишњег финансијског извјештаја, те није исказала обавезе према овим добављачима.

Поред наведеног, утврђено је да је политичка странка у пословним књигама на дан 01.01.2022. године имала евидентираних обавеза према добављачу „Алтернативна телевизија“ д.о.о. у износу од 2.039,95 КМ, а да је искњижила обавезе према истом

добављачу у износу 2.339,95 KM, односно искњижила је веће обавезе у односу на обавезе које су биле исказане у пословним књигама по почетном стању.

Наведено указује да политичка странка нема правилне евиденције о својим обавезама као и да не врши попис својих обавеза у складу са рачуноводственим прописима.

- (4) Странка у постизборном финансијском извјештају није исказала све неновчане донације и трошкове изборне кампање, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака, члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине и одредбе Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ” број: 10/18 и 5/22).
- (5) Увидом у финансијску документацију политичке странке и књиговодствене исправе утврђени су недостаци код дијела рачуна добављача који су књиговодствене исправе о насталим пословним догађајима⁹.

- Политичка странка је добављачу „Грапе“ д.о.о. Бањалука извршила плаћање услуга „Google“ оглашавања у укупном износу од 64.625,00 KM.

Добављач је издао четири рачуна у појединачним износима од 50.000,00 KM, 5.265,00 KM, 3.510,00 KM и 5.850,00 KM на којим је као врста услуге наведено „Google“ оглашавање, без навођења количине пружене услуге. На основу наведених рачуна није могуће утврдити обим услуге коју је наведено правно лице пружило политичкој странци, нити цијене оглашавања. Такође, утврђено је да рачуни у износима 5.265,00 KM, 3.510,00 KM и 5.850,00 KM нису потписани од стране пружаоца услуге, нити од корисника услуга.

- На рачуну правног лица „Нова опрема“ д.о.о. Бањалука број: У422/22 од 31.05.2022. године у износу од 8.000,00 KM, рачуну број: У423/22 од 31.05.2022. године у износу 9.313,90 KM, рачуну број: У563/22 од 30.06.2022. године у износу од 9.313,90 KM, рачуну број: У714/22 од 31.07.2022. године у износу од 9.313,90 KM и рачуну број: У854/22 од 31.08.2022. године у износу од 9.313,90 KM, у дијелу рачуна у којем се уписује назив артикла или услуге, наведене су услуге оглашавања у количини 1 ком, без спецификације о врсти оглашавања и количини. На основу наведених рачуна није могуће утврдити обим услуге коју су наведена правна лица пружила политичкој странци, нити цијене оглашавања.

На захтјев Централне изборне комисије БиХ, Уједињена Српска је доставила Уговор са „Новом опремом“ д.о.о. Бањалука од 10.05.2022. године о закупу медијског простора и реализације рекламне кампање за потребе странке на територији Републике Српске, док је уз очитовање на Прелиминарни извјештај о прегледу, политичка странка доставила и понуде који су саставни дио Уговора, а које не садрже податке о цијенама закупа рекламних површина, због чега није могуће утврдити појединачну вриједност закупа рекламне површине.

- Увидом у рачун добављача „AAP electronic“ д.о.о. Бањалука број: ИФ-00247-1-22 од 20.09.2022. године у износу од 4.680,00 KM, утврђено је да корисник услуге, односно Уједињена Српска није потписала рачун.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 KM по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ¹⁰. Према подацима

⁹ У складу са рачуноводственим прописима, књиговодствена исправа мора бити потпуна, истинита, рачунски тачна и уредна, сачињена тако да омогућава потпун увид у вјеродостојност документа. Садржај књиговодствене исправе мора недвојбено и вјеродостојно показивати врсту и обим настале промјене (куповина, количина, цијена, укупан износ), карактер пословне промјене у књиговодствено-техничком смислу, техничка обиљежја и сл.

¹⁰ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има

Централне изборне комисије БиХ, Уједињена Српска је у сврху изборне кампање могла да потроши средства у износу од 1.119.473,70 КМ.

Уједињена Српска је у коригованом обрасцу 4.2 годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину исказала трошкове изборне кампање у износу од 634.752.22 КМ.

Поред исказаних трошкова изборне кампање у износу од 634.752.22 КМ, увидом у расположиву документацију, утврђено је да је политичка странка остварила и трошкове изборне кампање у износу од 56.183,91 КМ¹¹.

Наиме, политичка странка је трошкове изборне кампање исказала у мањем износу за 2.339,95 КМ¹², сторнирањем рачуна из претходног периода, док трошкове изборне кампање у износу од 53.843,96 КМ уопште није исказала у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Уједињеној Српској да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са програмом утрошка средстава,*
- *да пријављује све прилоге без обзира на који начин их остварује,*
- *да се не финансира из извора који су забрањени,*
- *да прилоге од донатора прима у износима који не прелазе законом дозвољени лимит на висину прилога,*
- *да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да успостави правилне евиденције о приходима, расходима и обавезама и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Правилником о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака.*

Такође се препоручује:

- *да успостави евиденције о приходима и расходима по организационим одборима, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање и*
- *да изврши усаглашавање својих обавеза са добављачима и проведе одговарајућа књижења у својим пословним књигама.*

кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

¹¹ Овај износ није коначан јер нису исказани трошкови закупа сала за одржавање предизборних скупова

¹² Детаљније објашњено у налазу под е)

КОМЕНТАР:

Уједињена Српска доставила је очитовање на налазе утврђене у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину. Уз очитовање странка је доставила и кориговане обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, чиме је дјелимично отклонила недостатке у попуњавању финансијског извјештаја.

Служба за ревизију је узела у обзир нове ревизијске доказе које је политичка странка доставила, уважила аргументоване примједбе и у складу с тиме кориговала налазе ревизије из прелиминарног ревизијског извјештаја.

Шеф Службе за ревизију

Сања Тошовић

Шеф Одсјека за предревизијске и административне послове

Ријад Селмановић

Помоћник ревизора

Драгомир Елез